

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
117/2015**

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. ια' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 03 Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015) ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Πρόεδρος:	Δημήτριος Ράικος
2. Αντιπρόεδρος:	Χριστίνα Μπουσουλέγκα
2. Μέλη:	Ευάγγελος Καραμανλής Ιωάννα Κουλούρη Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Τσιάβου Στυλιανή

Εισηγήτριες: Φιλομήλα Κρουστάλη, Προϊσταμένη Τμήματος Βάσεων Δεδομένων,
ΕΕΠ Οικονομολόγος
Μαριλένα Σιδέρη, ΕΕΠ Νομικός

ΘΕΜΑ: «Παροχή συμβουλής της Αρχής κατόπιν ερωτημάτων της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ στοιχείων α) των συμβάσεων εκμίσθωσης ιχθυοτροφείων και β) των πληρωμών για τα εγγειοβελτιωτικά έργα των ιχθυοτροφείων»

Με το υπ' αριθμ. 83435/8649/24.03.2015 έγγραφο της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας, το οποίο έλαβε αριθμ. πρωτ. ΕΑΑΔΗΣΥ 1446/31.03.2015, και τις συνημμένες σε αυτό (α) διακήρυξη μίσθωσης του δημόσιου ιχθυοτροφείου Τουρλίδας και

β) απόφαση έγκρισης πίστωσης για την προμήθεια υλικών συντήρησης αυτόνομου συστήματος παροχής ηλεκτρικής ενέργειας κτηρίων του ιχθυοτροφείου, ερωτάται εάν υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ: (i) των συμβάσεων μίσθωσης των δημοσίων ιχθυοτροφείων (ύψους 3.000€ - 14000€ ετησίως) και (ii) των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό των εγγειοβελτιωτικών έργων για την συντήρηση των ιχθυοτροφείων.

I. Ιστορικό – πραγματικά περιστατικά

Η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας εκμισθώνει σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς ή κοινοπραξίες αλιευτικών συνεταιρισμών τα δημόσια ιχθυοτροφεία που ανήκουν στην κυριότητά της, με τις εγκαταστάσεις (αλιευτικές, κτιριακές, λοιπά έργα και υποδομές) και τα παραρτήματα αυτών, με σκοπό την αλιευτική εκμετάλλευσή τους. Η εκμίσθωση γίνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν.δ. 420/1970 (Αλιευτικός Κώδικας), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Το μίσθωμα ορίζεται σε ποσοστό 10% επί της αξίας της αλιευτικής παραγωγής για κάθε έτος μίσθωσης, κυμαίνεται κατά περίπτωση από 3.000€ έως 14.000€ ετησίως και καταβάλλεται σε δύο δόσεις. Για κάθε ιχθυοτροφείο ορίζεται ελάχιστο ετήσιο μίσθωμα, με βάση τα στοιχεία παραγωγής των τελευταίων πέντε ετών.

Όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των μισθωτών, οι ενδιαφερόμενοι αλιευτικοί συνεταιρισμοί υποβάλλουν εντός προθεσμίας 15 ημερών αίτηση, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από περισσότερους του ενός αλιευτικούς συνεταιρισμούς (ή κοινοπραξίες αυτών), οι οποίοι διαθέτουν πλήρη δικαιολογητικά, διενεργείται ανοικτή διαδικασία επιλογής με υποβολή προσφορών και αντιπροσφορών ενώπιον ειδικής επιτροπής, η οποία ολοκληρώνεται εντός 5 εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων.

Οι μισθωτές υποχρεούνται να καταβάλλουν στον Ενιαίο Λογαριασμό Εγγειοβελτιωτικών Έργων το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα ποσοστό 5% επί της αλιευτικής παραγωγής του προηγούμενου μήνα. Το ετήσιο καταβαλλόμενο ποσό στο λογαριασμό των εγγειοβελτιωτικών έργων δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ποσού που αντιστοιχεί κατ' αναλογία με το 50% του εκτιμώμενου ελάχιστου μισθώματος. Τα ποσά αυτά χρησιμοποιούνται μετά από απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας Αλιείας του νομού, για έργα και μηχανολογικούς εξοπλισμούς που ανήκουν στο μίσθιο. Οι σχετικές εργασίες ή προμήθειες εκτελούνται με τη διαδικασία της αυτεπιστασίας από τον μισθωτή συνεταιρισμό σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του ή με άλλη διαδικασία που ορίζεται από τη σχετική απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη. Η απόφαση αυτή καθορίζει και τη διαδικασία πιστοποίησης και πληρωμής.

II. Νομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204), το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) συστήθηκε με σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων, που αφορούν στις **δημόσιες συμβάσεις** οι οποίες συνάπτονται γραπτώς, με ηλεκτρονικό μέσο ή προφορικώς, μεταξύ των **φορέων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 1B του ν. 2362/1995 (Α' 247)** και τρίτων, με αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε όλα τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης τους ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ο δημόσιος τομέας περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς, κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314)

Ως δημόσιες συμβάσεις νοούνται, για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων περί ΚΗΜΔΗΣ, οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, **κατά την έννοια των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (Α' 63) και 60/2007 (Α' 64)** (Οδηγίες 2004/17/Ε Κ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα) οι οποίες, όμως, έχουν προϋπολογισμό ύψους ίσου ή μεγαλύτερου των **χιλίων (1.000) ευρώ**.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 59/2007 και το άρθρο 2 του π.δ. 60/2007, ως **δημόσια σύμβαση** ορίζεται μία σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας, η οποία συνάπτεται γραπτώς ή προφορικώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μίας/ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών που αναφέρονται στο Παράρτημα II/ΧVII.

Σύμφωνα δε με την αιτιολογική σκέψη 24 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ και το άρθρο 13 του π.δ. 60/2007, στο πλαίσιο των υπηρεσιών, οι συμβάσεις απόκτησης, **μίσθωσης ή σύστασης άλλων δικαιωμάτων επί ακινήτων** παρουσιάζουν ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, τα οποία καθιστούν απρόσφορη την εφαρμογή των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και για το λόγο αυτό εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Εν προκειμένω, η εκμίσθωση των ιχθυοτροφείων με σκοπό την αλιευτική εκμετάλλευσή τους διέπεται από εξειδικευμένο νομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα από τον Αλιευτικό Κώδικα (ν.δ. 420/1970, Α' 27). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 50, το δημόσιο δύναται να εκμισθώνει τα ιχθυοτρόφα εν γένει ύδατα άνευ δημοπρασίας, προς αλιευτικούς συνεταιρισμούς της περιφέρειας των υδάτων αυτών, με απευθείας σύμβαση και για χρονικό διάστημα μέχρι 5 ετών, εφόσον εγγυάται υπέρ αυτών αναγνωρισμένη τράπεζα στην Ελλάδα ότι οι ρηθέντες συνεταιρισμοί θα εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

III. Νομική εκτίμηση

1. Η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας ανήκει στον Υποτομέα ΟΤΑ της Γενικής Κυβέρνησης και κατά συνέπεια από την 02.05.2015 έχει υποχρέωση καταχώρισης στοιχείων δημοσίων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ. Ωστόσο, θα πρέπει να διερευνηθεί κατά πόσο οι υπό κρίση συμβάσεις εμπίπτουν στην **έννοια της δημόσιας σύμβασης** των π.δ. 59/2007 και 60/2007, ώστε να απαιτείται η καταχώριση των στοιχείων τους στο ΚΗΜΔΗΣ. Ειδικότερα:

Όσον αφορά τη μίσθωση των δημόσιων ιχθυοτροφείων, από τα προεκτεθέντα πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας εκμισθώνει σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς τις εγκαταστάσεις των ιχθυοτροφείων (αλιευτικές και κτιριακές εγκαταστάσεις, λοιπά έργα και υποδομές), **με σκοπό την αλιευτική εκμετάλλευσή τους**. Δεδομένου ότι πρόκειται για εκμίσθωση (και όχι μίσθωση), το δημόσιο (δηλαδή η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας) **δεν αποκτά** έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, όπως φαίνεται ότι προϋποτίθεται από τις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/EK για την κατάρτιση δημόσιας σύμβασης. Άλλωστε, σύμφωνα με τη νομολογία (Α.Π. 932/2005, ΣτΕ 2953/2003, ΣτΕ 3525/2000), η σύμβαση εκμίσθωσης ακινήτων εκ μέρους δήμων ή νπδδ δεν είναι διοικητική, καθώς συνιστά πράξη διαχείρισης της ιδιωτικής τους περιουσίας και αποβλέπει σε ταμειωτικό για το δήμο ή το νπδδ σκοπό και όχι στην ικανοποίηση συγκεκριμένου δημοσίου σκοπού και κατά συνέπεια διέπεται από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου. Εν προκειμένω, έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του Αλιευτικού Κώδικα που αφορούν στη εκμίσθωση ιχθυοτροφείων.

Περαιτέρω, από το περιεχόμενο της αιτιολογικής σκέψης 24 της οδηγίας 2004/18/EK και από το άρθρο 13 του π.δ. 60/2007, σύμφωνα με το οποίο οι συμβάσεις **απόκτησης, μίσθωσης ή σύστασης άλλων δικαιωμάτων επί ακινήτων** παρουσιάζουν ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, τα οποία καθιστούν απρόσφορη την εφαρμογή των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και για το λόγο αυτό εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, συνάγεται αφενός ότι οι μισθώσεις χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης σε σχέση με τις λοιπές δημόσιες συμβάσεις και αφετέρου ότι οι εκμισθώσεις (οι οποίες δεν αναφέρονται στην εξαίρεση) εκφεύγουν εξαρχής από τη έννοια της δημόσιας σύμβασης και κατά συνέπεια δεν συντρέχει λόγος να εξαιρεθούν δυνάμει των ανωτέρω αναφερόμενων διατάξεων.

2. Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό των εγγειοβελτιωτικών έργων για την συντήρηση των ιχθυοτροφείων, σημειώνονται τα εξής:

Από την υποβληθείσα διακήρυξη συνάγεται ότι η υλοποίηση των εργασιών και προμηθειών που απαιτούνται για τη συντήρηση των ιχθυοτροφείων και χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τον λογαριασμό των εγγειοβελτιωτικών έργων, περιλαμβάνεται στις **υποχρεώσεις των αλιευτικών συνεταιρισμών στο πλαίσιο της εκμίσθωσης**. Ειδικότερα, οι αλιευτικοί συνεταιρισμοί έχουν υποχρέωση να καταβάλλουν το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα ποσοστό 5% επί της αλιευτικής παραγωγής του προηγούμενου μήνα στον Ενιαίο Λογαριασμό Εγγειοβελτιωτικών Έργων και, εν συνεχεία, ανάλογα με τις αποφάσεις του

Αντιπεριφερειάρχη και την αντίστοιχη έγκριση πιστώσεων, έχουν υποχρέωση να συντηρούν τις εγκαταστάσεις των ιχθυοτροφείων. Οι εν λόγω εργασίες ή προμήθειες εκτελούνται από τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς με τη διαδικασία της **αυτεπιστασίας** σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό τους ή με άλλη διαδικασία που θα ορίζεται από την προαναφερόμενη απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη. Κατά συνέπεια πρόκειται για συμβάσεις **παρεπόμενες** της εκμίσθωσης. Σημειώνεται ότι η πληρωμή γίνεται από την Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, μετά τη διαπίστωση της πληρότητας κατασκευής, με την προσκόμιση των σχετικών τιμολογίων και την υποβολή των προβλεπόμενων από το καταστατικό του συνεταιρισμού δικαιολογητικών. Το γεγονός ότι οι εν λόγω πληρωμές δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, δεν επηρεάζει τον χαρακτήρισμό τους.

IV. Συμπέρασμα

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι τόσο η σύμβαση εκμίσθωσης των ιχθυοτροφείων από την Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, με σκοπό την αλιευτική τους εκμετάλλευση όσο και η καταβολή πληρωμών από την εκμισθώτρια προς τους μισθωτές, για τις εργασίες ή προμήθειες συντήρησης των ιχθυοτροφείων στο πλαίσιο της εκμίσθωσης, δεν εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του ν. 4013/2011 και κατά συνέπεια δεν δημιουργούν υποχρέωση καταχώρισης στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων. Η παρούσα απόφαση θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr.

Αθήνα 3 Ιουνίου 2015

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ραΐκος